

Weken lang mobiliseerden de midden- en hogere klasse, de private media en alles wat in Venezuela rondloopt aan oligarchen tegen president Chavez, onder het aandachtig oog van de Verenigde Staten. De uitkomst van de aan de gang zijnde klassenstrijd in Venezuela is nog onzeker en de twee kampen lijken moeilijker dan ooit te verzoenen. Na de stemming van een nieuwe grondwet, de aankondiging van zijn oppositie tegen de Vrijhandelszone van de Amerika's (ALCA) en de implementatie van een landhervorming, wordt Chavez geconfronteerd met een ogenschijnlijk heterogene alliantie die tot alles bereid is om hem omver te werpen.

Aan de ene kant staan de Venezolaanse volksklassen, achter het radicaal democratisch project van Chavez, aan de andere kant de midden- en hogere klassen vergezeld van de private media en de oligarchie die door de verkiezingen van december 1998 is weggevaagd. Beide kampen slagen erin honderdduizenden Venezolanen te mobiliseren op elke manifestatie! Centraal in dit conflict zijn twee terugkerende kwesties met betrekking tot de Venezolaanse situatie: de rol van de Arbeiderscentrale van Venezuela (CTV) en de oliekwestie.

De corruptie van de CTV gaat terug op het politiek systeem zoals dat is geïnstalleerd in 1958, toen de twee belangrijkste partijen (de sociaal-democraten en christen-democraten) een alliantie aangingen om de antikapitalistische linkerzijde te marginaliseren (in het bijzonder de Communistische Partij). De CTV, op dat moment geleid door de Democratische Actie (AD, afdeling van de socialistische Internationale), tekende een pact met de staat en het patronaat die haar positie als enige vertegenwoordiger van de arbeiders verzekerden, evenals substantiële subsidies uit het manna van de olieopbrengsten. De syndicale bureaucratie werd zo, samen met het patronaat, een peiler van het populistisch systeem. De syndicale oppositie binnen de CTV (de Bolivariaanse Arbeidersmacht, die dicht staat bij de partij die momenteel aan de macht is, en het Democratisch en klassenblok, meer gericht op de klassenstrijd) veroordeelt het putschisme van de leiding en verwijt haar sinds lange tijd van elke syndicale eis te hebben afgezien. Ter gelegenheid van de verkiezingen binnen de centrale (in 2000), zou de oppositie de meerderheid hebben behaald tijdens de verkiezingen aan de basis. Maar de processen-verbaal van de verlenging van het mandaat van Carlos Ortega, een vriend van de oude sociaal-democratische president Andres Pérez, op de post van secretaris-generaal van de confederatie, zijn nog altijd niet gemaakt: de actuele leiding is dus illegitiem. Haar sociale basis bevindt zich in de olie-industrie, de aristocratie van het salariaat in een land waar 50 % van de arbeiders in de informele sector werken.

De olie is één van de sleutelkwestie van het Venezolaanse conflict. De kost van de oliewinning door de PDVSA, een staatsonderneming met 45.000 werknemers, is driemaal zo hoog als het internationaal gemiddelde en het kader ervan, dat sterk anti-Chavez is, weigert sinds drie jaar de onderneming te onderwerpen aan een audit. Die dreigt immers te onthullen dat de inkomsten worden verdeeld onder enkele geprivilegieerde en gecorrumpeerde sectoren, dezelfde die de onderneming de laatste tijd saboteren.

Door de olie-exporten te blokkeren, wurgden de putschisten het land en suggereren ze dat zolang Chavez aan de macht is, de bruto-export (één zesde van de import van de VS) wisselvallig zal zijn. Op het moment van de voorbereiding van de oorlog in Irak (lid van de Organisatie van olie-exporterende landen, zoals Venezuela), is de stabiliteit van de oliestromen een essentieel element in de strategie van de VS. Washington wil dat de Venezolaanse petroleum in de handen van hun bondgenoten zou zijn, die, in navolging van Saoedi-Arabië, de olieproductie zouden verhogen om de prijzen te laten zakken en de export naar de VS te verzekeren. Dat is de reden waarom Bush zich zo bezorgd maakt om de situatie in Caracas en de eis van de oppositie voor nieuwe verkiezingen oppikt. Naargelang het conflict opgelost zal worden ten voordele van het ene of het andere kamp, zal de hele Latijns-Amerikaanse linkerzijde, vooral in Argentinië, Brazilië en Equador, aangemoedigd worden om een nieuwe strijd aan te gaan voor de democratische en economische soevereiniteit van de Latijns-Amerikaanse volkeren.